

A köztársasági elnök ünnepélyesen megnyitotta a könyvnapokat

Soha még ennyi sátor nem volt a budapesti utcákon, mint az idei könyvnapon. Egyedül a Szikra húsznál több utcai sátrat állított fel. A vörösburkolatú sátrak homlokzatán fehér betűk hirdetik: «A könyv fegyver a dolgozó nép kezében.» Mástutt Rákosi Mátyas szállóigévé lett szavai: «Meggzúntetjük a gazdagok műveltségi monopóliumát!» A sátrakat Lenin, Sztálin, Rákosi, Gorkij, Kossuth és Dózsa dombormű-képei díszítik és jelképezik az idei könyvnap harcos szocialista szellemét.

A könyv barátai már reggel óta az utcán vannak s a szikrázó napsütésben hullámszerűen

a sátrak között, vásárolnak, nézelődnek. Az idén már nemcsak a belső kerületekben, hanem az üzemek kapuiban, gyárudvarokban, minisztériumok és hivatalok előcsarnokaiban, külső kerületekben és peremvárosokban is ott állnak a sátrak, hirdelve, hogy a könyv többé nem a kiváltságosok csemegéje, hanem a dolgozó nép közös kincse.

A legnagyobb sátrakat idén is a Nemzeti Színház előtt állították fel és itt zajlik le ünnepélyes keretek között az 1949 évi könyvnapok megnyitása. Pont tizenegy órakor felcsendül a Himnusz: a köztársasági elnök érkezik. Időközben érkeztek

Dobi István miniszterelnök, Gerő Ernő, Kossa István, Kállai Gyula, Ries István, Erdei Ferenc, Ortutay Gyula, Csala István miniszterek, Berei Andor, Boldizsár Iván, Böka László átlamtjékek, Horváth Iván budapesti csehszlovák követ és Dankó János közeviségi sajtóatlásé, valamint a magyar irodalmi és művészeti élet számos kiváltsága. A tömeg hosszasan és lelkesen ünnepli Rákosi Mátyas, Szakasits Árpád köztársasági elnököt és a kormány jelenlevő tagjait, majd Major Tamás elszavalja József Attila «Ars poetica»-ját. Szakasits Árpád köztársasági elnök lép ezután a mikrofon elé.

Szakasits Árpád köztársasági elnök megnyitó beszéde

— A könyvek ünnepén — mondotta az elnök — az üzemek és szántóföldek dolgozó népére gondolok. Az ő áldozatos, kemény és eredményekben gazdag munkájának köszönhető, hogy a felszabadulás óta a könyvnapok sátrai alatt évről-évre gazdagabb termés gyűl garmadába. Ők, a dolgozók értették meg legelsősorban, hogy a magyar kommunisták, a Magyar Dolgozók Pártja helyes, az egyedül helyes úton vezeli az országot, a népet a gazdasági, kulturális és erkölcsi fejlődés, a teljes és virágzó emberi élet felé.

— A munkásosztály jutott legelőbb tudatára annak, hogy a kommunisták materializmusa nem tagadása a legmagasabb emberi eszményeknek, a kultúrának, a szellem csodálatos világának, hanem ellenkezően:

Munka és kultúra egysége

— Mi valamennyien hiszünk a munka és kultúra egységében; az üzemek, szántóföldek és a szellem munkásainak: tudósoknak, íróknak, művészeknek testvériségében. És sem a munkát s a munkás életét, sem a tudományokat és művészeteket s a szellemi tevékenység embereinek életét, fejlődését s kibontakozását nem bizzuk a véletlenre.

— A mi útunk a szellemi élet anarchiájából, az esetlegességek zűrzavarából — a szabadság, a logika, a harmónia világába vezet. A képviselői zaggyaságok, a szálnalmas szentimentalizmus, a könyvelmi és felelősen bohémkodás lóhaságából, a magas eszményiség, a munka hősiessége, a nép és föld megismerése és szeretete felé.

— Dolgozó népünk boldog és vidám életének biztos alapjait építjük gondos tervek szerint és szárnyaló lelkesedéssel és tudósaink, íróink, művészeink odaadó, buzgó segítségére számítottunk ebben a hatalmas országban, embert formáló munkánkban. Cserébe biztosságot, szeretetet és megbecsülést kínálunk nekik népünk nevében, amely készen áll arra, hogy befogadja az alkotó

egyedül lehetséges beteljesítője, az emberi kultúra soha nem látott meggzadagolásának hatalmas hajtóereje.

— Az anyagi és szellemi élet tökéletes harmóniája, az emberi egyéniség szabad fejlődése, a tudományok és művészetek virágzása soha és sehol sem valósulhatott meg teljesebben, mint a szocializmusban. Nagy és lenyűgöző példa erre a Szovjetunió, a szocializmus hatalmas országa, amelyben öröm az élet, mert az alkotó munka ritmusa s a teremtő tudomány és művészet fénye és világossága tölti be óriási térségeit.

— De a mi kis országunkban is egyre szaporodó tények mutatják, hogy a kultúra nincs veszendő sorsra szánva, hanem a nemzet egyik legfőbb ügyévé magasodott.

tudományt, az új irodalmat s az igazi művészetek szépségét.

— Legyenek készek íróink s művészeink is, hogy alakuljon új világunk írói tollra, vésőre és ecsetre érdemes nagy kérdéseit, a dolgozók heroizmusát, a céltudatos alkotás, népünk növekedésének, új erkölcsi magatartásának, ifjúságunk lendületének, asszonyaink emberi öntudatra emelkedésének szépségeit, alakuló életünk esetleges hibáit, itt-ott jelentkező ellentmondásait megragadják és felmutassák öröme, tanulságra, ha kell ostromozásra, de mindenestre a néphez való hűség szellemében, az odaadó segítés nemes szándékával.

Lesz keletje munkájuknak, hiszen láthatják, milyen hatalmasra növekszik az olvasók és művelvezők tábora és ez a növekedés egyre gyorsabb lesz. Azokban az országokban, amelyekben a szocializmus épül: az igények növekedése mindig nagyobb, mint a természetes növekedése, ha az mégoly magasan szárnyalja is túl a kapitalista termelést. A forradalmi változások éppen ez a leglényegesebb eleme.

Az irodalom megújulás előtt áll!

— Az elliprott, semmibe vett, sötétségbe, szolgaságba taszított tömegek felszabadulásuk után soha nem tapasztalt éhséggel és szomjúsággal fordulnak a tudomány, irodalom és művészet felé. A fény felé fordulnak és homályhoz szokott szemük egyre jobban bírja és kívánja a világgosságot.

— Valaha Magyarországon 500-as, 1000-es, egészen kivételes esetekben 2—3000-es szárnában jelentek meg a legremekőbb irodalmi alkotások, nem is szólván a tudományos művekről vagy a szakirodalomról. Ma már a legnagyobb régi példányszámokat is négyszer-ötször, nem egyszer tízszeresen is meghaladják a Szikra s az állami Könyvkiadók kiadásában megjelent művek példányszámai. De nemcsak a mennyiségről van szó, hanem a minőségéről is.

— A polgári társadalom irodalmi életének rothadási terméke: a ponyva egyszersmindenkorra eltűnt. És noha szokás

manapság az irodalom válságáról, különösen a regény válságáról emelkedni, meg kell mondanunk, hogy az irodalom ma éli válságát, válságba a két világháború között zuhant. Most éppen megújulás előtt áll s nem látott még a világ olyan reneszánszot, amilyen ez lesz!

— A polgári kultúra, a polgári irodalom igazi nagy alkotásait bizonyára nem lepi be az idő pora, ami pedig ebben a kultúrában silányság, korhadtság s dekadencia volt, az hadd tűnjön el nyomtalanul.

— Új kultúra teremődik, új irodalom és új művészet s új tudomány is. A szellemi élet nagy forradalmának idejét éljük s ennek a forradalomnak gyönyörű vajadásában is benne munkálkodik az új korszake: a marxizmus-leninizmus, amely új értelmet ad a munkának s az életnek, szárnyakat a szellemnek és új, vidám és szép tájakra irányítja a művészetek tekintetét.

mi őrzői akarunk lenni a mult nagy értékeinek s nagy értékeket akarunk örökre hagyni.

TECHNIKULTUR szövekezet, XI., Bocskay-út 23. értesíti tagjait, hogy f. hó 10-én 7 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: felszámolás kimondása.

Igazgatóság.

— Ez nemzedékünk szent kötelessége!

— Megváltozott az élet a könyvnap sátrak alatt is. És még inkább meg fog változni.

Fiatalok a könyvsátraknál

Az MNDSZ Ferenciek-terén lévő könyvsátorához énekszóval vonultak fel az asszonyok. Itt Orbán László országgyűlési képviselő mondott megnyitó beszédet, melyre Ortutay Zsuzsa választotta az MNDSZ asszonyok nevében.

Végig a városban tömött sorokban érkeznek a sátrak elé a SZIT fiatalok, az úttörők, a környéki gyárak és vállalatok dolgozó fiataljai és üres kézzel egyik sem távozik. A késő délutáni órákban már 2—3 könyv kerül mindegyik hóna alá. A könyvnap kivételesen nagy sikerét jelenti ez.

Könyvsátrak a laktanyákban

A laktanyákban, katonai hivatalokban is mindenütt könyvsátrakat állítottak fel, hogy honvédségünk minden tagja könnyen jusson a magyar kultúra könyvremekéhez. Honvédeink felkeresik a városi könyvsátrakat is. A honvédség központi művészegyüttese, az I. kerületi parancsnokság, a Kossuth Akadémia, a Petőfi Akadémia, a honvédelmi minisztérium központja, a Hadbiztonság megnyitó ünnepségeket rendezett. A honvédség központi kórházában a könyvsátrat gyönyörűen dekorált, könyvekkel

kirakott falusi ház helyettesíti. Még a repülőterre is került sátor. A budapesti Rendőr Egyesület sátránál Münich Ferenc rendőr-allábornagy mondott megnyitó beszédet, a Belvárosi Színház tagjai léptek fel és a rendőr ének- és zenekar működött közre.

A MÁVAG ezernyi dolgozója előtt Tamás Aladár, a Szikra igazgatója mondott bevezető beszédet, majd a MÁVAG Acélhang, a honvéd ének- és táncgyűites, Ascher Oszkár, Ladomerszky Margit és Lehotay Árpád léptek fel.

A könyv ünnepe az üzemekben

Csütörtökön délután 4 órakor a W. M. csepeli sportcsarnokában Illés Béla mond beszédet, Gyarmati Anikó, Horváth Ferenc és a W. M. házi művészegyüttese szerepelnek. Ezzel egyidejűleg a Standard gyár könyvünnepe Kémény Dezső, a fiatal munkásszerző mond megnyitó beszédet és Nagykovácsy Ilona énekszámait a rádiózenekar kíséri, Polgár Tibor vezénylése mellett.

A legnagyobb műsori a Tudor Akkumulátorgyár adja. Itt, Komját Aladár volt munkahelyén, az elhunyt nagy író emlékestjét

rendezik. Tamás Aladár mond beszédet és Hevesi Gyula, a Talmányi Hivatal elnöke, Komját volt munkatársa méltatja a költő munkásságát. Fellép Krisztián Ferenc, Rosti Magda, a Belvárosi Színház művészei és a Tudor-gyár ének- és művészegyüttese.

A könyvnapot megünneplik az összes nagyobb budapesti üzemek.

Pénteken a Honvédség Házában megismétlik a Városi Színház nagyszerű könyvnap műsorát.

Az észti zeneművészet megújodása

Anatolij Finogenov cikket írt Észtország zenei életéről. Az észti professzionista zenének nincsenek hagyományai, megszületése elválszthatatlan a nagy orosz realisták: Rimsszkij-Korszakov, Csajkovszkij és Muszorgszkij zenei örökségétől. Az észti zeneszerzők egyik úttörője, Arthur Kapp is orosz példákot nevelkedett. Műveit az orosz mesterek valóságseretete és humanizmusa hatotta át. A nyolcvan éves Kapp alkotóereje frissességében nemrég fejezte be a januárban nagy sikerrel előadott «Az Ifjúság Szimfóniáját» és most a békeért harcoló győztes Vörös Hadsereg hősi küzdelmeit megörökítő szimfónián dolgozik.

Az észti zenei élet másik mentora, Enn Wirk Sztalinról írt kantátát. Ugyanezt a témát dolgozta fel Gustav Eernesaks is, aki egyébként az észti nép felszabadításáról szóló történelmi operán dolgozik. Arne Els, a kiváló észti zeneszerző — annak bizonyítékául, hogy a nők felszabadítása mily hatással volt a művészi alkotás terén is — egy gyerekeknek szóló zenei szoraton munkálkodik.

— Az észti zeneszerzők természetesen határtalan — mondta

Eugéne Kapp, a Zeneszerzők Egyesületének elnöke —, Észország zenei története során összesen sem alkottak annyi kiváló művet, mint napjainkban.

A Sztálin-díjas Eugéne Kapp, éppúgy mint testvére, Williams Kapp — Arthur Kappnak fia — kiváló zeneszerző és Williams Kapp egyik legkiválóbb zene-pedagógus. Igen sok a fiatal tehetség, így Eino Tamberg másodéves zene konzervatóriumi hallgató Puskin «Fogoly» című költeményét zenésítette meg és a mellett több variációt, me-nüetelt írt zongorára, heggedre. Az észti zene e meglepő fejlődése is azt bizonyítja, hogy magasabbrendű kultúra csak magasabbrendű társadalomban lehetséges.

Lisztkiosztás júniusra

A polgármester rendelete értelmében a júniusi közellátási jegyek 1., 2., 3. számú Liszt-szelvényére a felnőtteknek és a gyermekeknek egyaránt 40—40 dkg finomlisztet, vagy száraztészta, vagy búzadarát, a 4. sz. liszt-szelvényre pedig 80 dkg főzölisztet kell kiszolgáltatni.

Fiókkidóhivatalaink:

Pesten: József-körút 2. Telefon 139-907
Szerb-tér 8. Telefon 382-393

Budán: Krisztina-körút 117. Tel. 468-458

Hirdetések és előfizetések felvétele